

KUR'AN VE YAZI

Önceki bölümde Bakara suresinin en başında geçen bu işaretlerin (الم), Kur'an'ın içinde kullanılan yazıdaki işaretlerin tanıtımı olduğunu ve dokuz yerdeki kullanımında olduğu gibi, aslında orada “hazf” edilmiş bir cümle olduğunu söylemiş ve ilk ayetin şu şekilde anlaşılması gerektiğini belirtmiştik:

(تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ) : الْم (Şunlar) (bu yazının işaretleridir)

Hatta bu işaretlerin dokuz yerde geçen “bu yazının ayetleridir” şeklindeki tanıtımlarına atfen cümleye oraya atıf yapıldığını belirtecek bir “da” eki getirilmesi daha doğru olacaktır.

Bakara 2/1

الم

(تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ) الْم

(Şunlar da) الْم (bu yazının işaretleridir)

Bu işaretlerin aslında hazfedilmiş bir cümlenin müptedası (öznesi) olduğu, sadece bizim tarafımızdan değil birçok ulema tarafından da söylenmiştir. Mesela tefsirinde konuyu uzun uzadıya işleyen Zamahşeri, hemen bu işaretlerden sonra gelen ismi işaretin (ذَلِكَ), bu işaretlerle birlikte müpteda, el-kitap (الْكِتَاب) kelimesinin ise haber olabileceğini söylemiştir.

Şayet “Uzak bir şeye işaret için kullanılan ذَلِكَ (O) kelimesi ile uzak olmayan bir şeye işaret etmek nasıl doğru olabilir?” dersin, şöyle derim: Burada ذَلِكَ ile, telaffuz edilmiş ve bitmiş olan الم (elif, lam, mim) ifadesine işaret edilmektedir. Telaffuz edilmiş ve bitmiş olan kelime ise uzak olan şey hükmündedir. ذَلِكَ kelimesi, kişinin konuşup bitirdiği ve ardından “Bunda kuşku yok- tur” demek istediği her durumda kullanılır (Zamahşeri / Keşşaf c.1.s.126).

Zamahşeri'nin, bu işaretleri bir cümlenin parçası olarak görmesine katılmakla beraber hemen kendisinden sonra gelen işaret isminin, o işaretleri gösterdiğine katılmıyoruz. Çünkü kullanılan işaret ismi müzekker, o işaretlere verilen isimlerin tamamı ise müennes konumundadır. Kendisi de bu durumu fark eden Zamahşeri işaret ismi ile işaret edilen arasındaki cinsiyet farkını gidermek için aşağıdaki yorumu getirmiştir ama onun getirdiği yoruma katılmak mümkün değildir.

Şayet “Neden işaret edilen şey, yani sûre müennes olduğu halde, ona işaret için kullanılan ism-i işaret müzekker kullanılmıştır?” dersin, şöyle derim: Bu iki şekilde açıklanabilir: Áyette geçen kitâb kelimesi ya ذَلِكَ 'nin haberi olacaktır ya da sıfatı olacaktır. Eğer haberi olduğunu var sayarsam, o zaman bu işaret ismi, kitap mânasında olacak, her ikisinin müsemması aynı olacaktır. Bu sebeple de, tıpkı men kânet ümmeke [Senin annen kimdi?] cümlesinde müennes- lik hükmü geçerli olduğu gibi, burada da kitâb kelimesinin müzekkerliğinin işaret isminde de geçerli olması caiz olacaktır. Eğer işaret isminin kitâb kelimesinin haberi değil de sıfatı olduğunu var sayarsam, o zaman bu ifade ile açık bir şekilde kitaba işaret etmiş olurum. Zira işaret ismi ile kendisine sıfat olarak gelen cins isme işaret edilir (Zamahşeri / Keşşaf c.1.s.126).

Zamahşeri meseleyi bir adım daha ileriye taşıyarak, bu işaretlerin müsemması olan isimler olduğunu belirtmiş ve bunlara “harf” denemeyeceğini söyledikten sonra sadece cümle içinde geçen kelimeler için kullanılan “murab” kelimesi ile tanımlamıştır

(NOT: Murab kelimesi, cümle içinde geçen kelimelerin, cümle içindeki konumlarına göre son harekelerinde gösterdikleri değişiklikleri ifade etmek için kullanılır)

“Elif, Lâm, Mîm.” Bil ki müstakil birer isim olarak hece hece okunan bu lafızlar isim olup, müsemmaları sözü oluşturan basit harflerdir. Örneği: Dât, -hecelendiği vakit-darabe kelimesinin başındaki Dah’ın ismidir; Râ ve Bâ da Reh ve Beh harflerinin isimleridir. Bu isimlendirmede şöyle bir incelik gözetilmiştir: Müsemma olan harfler tıpkı onlara işaret eden isimler gibi birer lafız olup; ancak müsemmalar tek tek harfler iken isimleri en az üç harfli olunca [Araplar] bu durumu dikkate alıp isimlendirmede müsemmayı [onun lafzına uygun lafızlarla] gösterme yoluna gitmişler ve gördüğün gibi müsemma olan harfleri onlara işaret eden isimlerin başına koymuşlardır. Bunun tek istisnası Elif’tir; Araplar Elif’i isim olarak koyarken onun müsemması olan harf yerine Hemze’yi ödünç almışlar [ismin başına bu harf yerine Hemze’yi koymuşlardır]; çünkü Elif’in müsemması olan harf hareke almaz, sadece sakin olarak kullanılır. Lafzın [fonetiği itibariyle] anlamına delâlet edecek şekilde kullanımı konusunda buna benzer örnekler arasında tehlîl, havkale, hay’ale, besmele gibi isimleri saymak mümkündür.

Bu kelimeler, kendilerini etkileyen bir âmil gelmediği [gramer gereği belli bir hareke almalarını gerektiren fiil, mübtedalık, haberlik, harf-i cer gibi bir unsurla birleşmedikleri] sürece, son harfleri harekesiz olur ve tıpkı sayı isimlerinde olduğu gibi bunlarda da son harf üzerinde durulur. Örneği: [Vâhidün değil] vâhid [bir], [isnâni değil] isnân, [selâsetün değil] selâse denildiği gibi [Elifün değil] Elif, [Lâmun değil] Lâm, [Mîmun değil] Mîm denilir. [Yani son harf harekesiz olarak telaffuz edilir.] Fakat bu kelimelere etki eden bir âmil gelirse, o zaman bunların son harfleri de i’râba tâbi olur. Bu durumda sözgelimi, hâzihî elifün [bu Elif’tir], ketebtü elifen [Elif yazdım], nazartü ilâ elifin [Elif’e baktım] şeklinde kullanım söz konusu olur. Aynı şekilde sadece bizzat kendisi ifade edilmek istenen her isim, harekesine etki edecek bir âmilin müdahil olmasından önce, son harfi harekesiz ve son harf üzerinde durularak telaffuz edilir (Zamahşeri / Keşşaf c.1.s.99).

Günümüzde bu işaretler “elif, lam, mim” şeklinde okunmaktadır. Oysa tek bir işarete bakıp, harekeli 3 ses çıkarılması bile bu işaretlerin hazfedilmiş bir cümlenin parçası olduğunu anlamaya yeterlidir. Yoksa Arapça olarak ağızdan çıkan seslerin yazılışı şu şekilde olmak zorundaydı.

- Elif.....ألف... (Elifun)
- Lam.....لام...(La’mun)
- Mim.....ميم...(mi’mun)

Öte yandan ister noktalı ister noktasız olsun kullanılan alfabede tek başına “elif, lam, mim” şeklinde seslendirilen işaretlerin hiçbiri yazı içinde bu sesleri vermemektedir. Günümüz Arap alfabesinde kullanılan harflerin tamamının sadece temsil ettikleri sesler üzerinden Türkçeye aktarılmaları durumunda şöyle bir tablo çıkmaktadır.

ي	ه	و	ن	م	ل	ك	ق	ف	غ	ع	ظ	ط	ض	ص	ش	س	ز	ر	ذ	د	خ	ح	ج	ث	ت	ب	ا
Y	H	V	N	M	L	K	Q	F	Ğ	A	Z	T	D	S	Ş	S	Z	R	Z	D	H	H	C	S	T	B	A

Bu tablodaki seslerin bazılarının birden fazla olmasının sebebi, o harflerin Türkçede bir karşılıklarının olmamasındandır. Mesela, Arapçada dilin ucu ısırılarak söylenen ث harfi de, dişlerin arasından çıkarılan س harfi de, ağız boşluğundan kalınca çıkarılan ص harfi de

Türkçeye sadece S işareti ile aktarılabilir. Yine aynı şekilde Arapçada her biri farklı bir mahrecin sesleri olan ذ - ز - ظ harfleri de Türkçeye sadece Z işareti ile aktarılabilir.

Ne Türkçede ne Arapçada ne de başka bir dilde o dili oluşturan harflerin tek başlarına hiçbir anlamı yoktur. Harfler tek başlarına görüldüklerinde akla sadece o harfin temsil ettiği ses gelir ve işte bu durumda Zamahşeri'nin de dediği gibi onlar aslında müsemması olan bir isim işlevi görürler. Nasıl ki Türkçede ağızdan çıkan BE, CE, DE, FE gibi seslerin isimlerinin yazı dilinde yazılması B, C, D, F 'dir tıpkı bunun gibi tek başlarına م - ل - ا şeklinde yazılan işaretlerin konuşma dilindeki isimleri de “أَلِفٌ” (elifun), لَامٌ (lamun), مِيمٌ (mimun)'dur. Çünkü aslında her işaret bir resimdir ve yazı denilen şey belli anlamları olan resimlerin gramere uygun bir şekilde kombine edilmesidir. Asıl olan ve aynı zamanda dilleri dil yapan şey ise insanların sesler, o seslerden oluşmuş kelimeler ve o kelimeleri temsil eden işaretler üzerinde ittifak etmesidir. Yoksa üzerinde ittifak edilmeyen bir dilin yazısı da olsa işlerlik kazanması mümkün değildir.

Mesela bundan sadece bir asır önce Türkiye de konuşan insanlardan herhangi birine “gel” kelimesini yaz denilseydi kesinlikle كَلَّ şeklinde yazardı ve g sesini biraz yumuşatarak “kel” diye de telaffuz ederdi. Çünkü o zaman insanların üzerinde ittifak ettiği dil, o dildeki vazedilen kelimeler, kelimelerin telaffuzu ve yazım biçimi başkaydı. Sadece bir asır önce binlerce yıldır farklı şekillerde yazılar kullanmış olan Türkler – zoraki veya gönüllü hiç fark etmez – bu sefer başka bir telaffuz biçimi ve başka bir yazım türü üzerinde ittifak etmiş, adeta eski ile tüm bağlarını koparmıştır. Bugün ilkokula yeni başlayan çocukların bile kolayca okuyup yazdığı “Ali topu at” cümlesini bundan bir asır önce Latin harfleriyle yazabilecek insan bulmak hiç de kolay olmasa gerektir. Çünkü o zamanlar Türkler, konuştukları dili Latin harfleri ile yazma hususunda ittifak etmemişlerdi.

Burada Arapça ve Farsça alfabelerinden harmanlanarak oluşturulmuş eski Türkçenin terkedilmesinin iyi mi yoksa kötü mü olduğu gibi bir tartışmanın kapısı aralamak niyetinde değiliz. Biz sadece ister yazı isterse konuşma olsun bir dilin işlerlik kazanmasının mutlaka genel bir ittifak gerektirdiğine dikkat çekmek istiyoruz. Çünkü bu genel ittifak aynı zamanda Kur'an'ın 29 suresinin başında geçen ulemanın harufu mukattaa dedikleri işaret öbeklerini de yakından ilgilendirmektedir. Hatta günümüz Arapça konuşan ve yazan ülkelerin birçoğunda tıpkı bir zamanlar Türkiye'nin yaptığı gibi Arap alfabetesini terk edip, Latin alfabetesine geçmenin tartışılmaya başlanmış olması, üzerinde ittifak edilmiş Kur'an'daki yazım dilinin önemini bir kat daha artırmaktadır. Şu da var ki; insanların dimağlarına terk edilmiş dillerin tamamı, insanların ittifakına muhtaçken, Kur'an hiçbir şekilde bu ittifaka ihtiyaç duymamaktadır. İnsan türü kendisini Kur'an gibi bir imkândan mahrum bırakmak istiyorsa, kendi bileceği bir iştir. Kur'an yeryüzünde tek bir inananı kalmasa bile değerinden bir şey kaybedecek kitap değildir. Çünkü o değerini insanların teveccühünden değil Yüce Allah'tan almaktadır. O insanların ve cinlerin kendisine değer katacağı bir kitap değil, tam tersi insanlar ve cinlerin onunla değerli olacağı bir kitaptır.

Konumuza dönecek olursak; eskiden, belki de sırf işaretlerin kendi başına bir anlamı olmamasından dolayı alfabe bugün alışık olduğumuz şekilde tek tek değil işaret öbekleri halinde öğretilir ve öğrenilirdi. Rivayetleri temel aldığımızda ne seküler kaynaktan ne de dini çevrelerin hiçbirinden alfabedeki harfleri bugün olduğu gibi tek tek yazıldığına dair bir delil ileri sürülmemiştir. Tam tersi alfabenin, harf öbekleri şeklinde olduğuna dair epey fazla bilgi bulunmaktadır. Bunların hepsinin Kur'an'ı anlamada herhangi bir bilgi değeri yoktur ama fikir vermesi açısından aktarılmasında yarar vardır.

Yazının tarihi ile ilgili getirilen rivayetleri bir kenara bırakacak olursak; Sami dillerinin hepsinde (Fenike' Nebati, İbrani, Arami, Süryani vs) alfabe düzeninin “ebced” düzenine göre olduğu hakkında seküler veya dini tüm tarihçiler nerdeyse ittifak etmiştir. Tarihçilerin bu konuda geniş bir ittifak sağlamasının temelinde “ebced” düzeninde harflerin temsil ettiği

seslerden başka aynı zamanda sayı değerlerinin olmasıydı. İşte alfabe de bu düzen içinde anlamı olmayan harf öbekleri oluşturularak öğrenilir ve öğretilirdi.

Arap yazısı hakkında bilgi veren klasik kaynaklarda, alfabedeki harflerin önceleri “et-tertîbü’l-ebcedî” denilen sıralamada görüldüğü şekilde düzenlenmiş oldukları ifade edilmekte; dinî metinlerde ise bu tertibin başlangıcı Hz. Âdem’e kadar çıkarılmaktadır. Hz. Peygamber devrinde de kullanılan ebced tertibi, Emevî Halifesi Abdümelik b. Mervân zamanında (685-705) değiştirilerek yerine Nasr b. Âsım ile Yahyâ b. Ya‘mer el-Udvânî’nin hazırladıkları, birbirine benzer harflerin ardarda sıralanması esasına dayanan bugünkü “hurûfî’l-hecâ” tertibi getirilmiştir (Ahmed Şevkî en-Neccâr, s. 161).

Ebced, aslında alfabedeki harflerin kolaylıkla hatırda tutulmasını sağlamak için eski dönemlerde geliştirilmiş bir formül olup gerçekte bir anlamı bulunmayan kelimelerinin ilki “ebced” (abucad, ebuced) şeklinde okunduğu için bu adla anılmıştır. Bu formülde yer alan kelimeler şunlardır: ebced (أبجد), hevvez (هوز), huttî (حطي), kelemen (كلمن), sa‘fes (سغفص), karaşet (قرش) sehaz (ثخذ), dazağ (ضظغ). Türkçe’de bu tertibin son kelimesi, ayrı bir rakam değerine sahip olmayan lâmelîf (لا) ile bitirilerek dazığlen (ضظغلا) şeklinde söylenmekte ve ardına da daima Mü‘minûn sûresinin 14. âyetinin sonunda yer alan “fe-tebâreke’llâhü ahsenü’l-hâlikîn” (فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ) ibaresi eklenmektedir. Buna uygun olarak hat sanatında da murakka‘lar ve meşk mecmualarındaki müfredat kısmı bittikten sonra mürekkebat kısmının başına, Arap harflerinin birleşmesine ait özellikleri topluca göstermek üzere konulan ebced tertibinin genellikle bu şekilde yazıldığı ve bunun istife de uygun düştüğü görülmektedir. Mağrib müslümanları ise sa‘fes, karaşet ve dazağ kelimelerini sa‘faz (صغفض), karaset (قرست) ve zağaş (ظغش) şeklinde söylemektedirler.

Ebced sisteminin İbrânîce ve Ârâmîce’nin de etkisiyle Nabatîce’den Arapça’ya geçtiği kabul edilmektedir. Çünkü harflerin ebced tertibinde dizilişi bu dillerin alfabelerindeki sıraya uygundur ve harflerin aşağıda açıklanan sayı değerleri de onlarınkilerle aynıdır.

Hemen her alfabedeki harflerin çok eskiden beri rakam olarak birer karşılığının bulunduğu, bir başka deyişle harflerin rakam yerine de yazıldığı bilinmektedir. Bunlar arasında en çok tanınanlar İbrânî-Süryânî, Grek ve Latin harf-sayı sistemleridir. “Ebced hesabı” denilen ve Arap alfabesinin ebced tertibine dayanan rakamlar ve hesap sistemi müslüman milletler arasında kullanılmaktadır. İslâm kültüründe bundan başka, yine ebced harflerinin sayı değerlerine dayanan bir de hisâb-ı cümel (cümmel) bulunmaktaysa da gerek ilim, sanat ve edebiyat alanlarında gerekse halk arasında asıl tanınmış olan ebced hesabıdır.

Ebced tertibinde sıralanan harflerin oluşturduğu kelimelerin ilk üçü birler (âhâd: 1-10), ortadaki ikisi onlar (aşerât: 20-90) ve son üçü de yüzler (miât: 100-1000) basamağında bulunan rakamları gruplandırır.

أبجد	ا	1	Birler (âhâd)
	ب	2	
	ج	3	
	د	4	
هوز	ه	5	

	و	6		
	ز	7		
حطی	ح	8		
	ط	9		
	ی	10		
کلمن	ك	20	Onlar (aşerât)	
	ل	30		
	م	40		
	ن	50		
سغفص	س	60		
	ع	70		
	ف	80		
	ص	90		
قرشت	ق	100		Yüzler (miât)
	ر	200		
	ش	300		
	ت	400		
ثخذ	ث	500		
	خ	600		
	ذ	700		
ضظغ	ض	800		
	ظ	900		
	غ	1000		

(TDV İslam Ansiklopedisi / Ebced maddesi / Müellif: Mustafa İsmet Uzun)

Bu alıntıdaki tabloda gösterilen ebced düzeni, noktalı yazıya geçildikten sonra yeniden düzenlenen ebced sıralamasıdır. Yoksa daha öncesiyle ilgi 22 harf kullanıldığı söylenir.

Arap alfabesini oluşturan harflerin doğuşu ve gelişim seyri hakkında çeşitli görüşler bulunmakla birlikte bugün kabul edilen en kuvvetli telakkiye göre Araplar, önceleri Güney Arabistan'da geliştirilen ve Müsned/Himyerî denilen bir yazı kullanıyorlardı. Milâdî III. yüzyılın sonları ile IV. yüzyılın başlarında bitişik yazılan Nabat harflerini kullanmaya başladılar. Nabat alfabesinden aldıkları yirmi iki harfe kendi dillerine özgü

sesleri belirten, “revâdif” (ilâveler) adını verdikleri altı harf (ث، خ، ذ / ض، ظ، غ) daha ekleyerek yirmi sekiz harften oluşan alfabelerini meydana getirdiler. Daha sonra Tamaralılar’dan aldıkları lâmelif ile harf sayısı yirmi dokuza çıktı (TDV İslam A: / Harf maddesi / Müellif: İsmail Durmuş)

İşte alfabenin bu şekilde oluştuğu, öğrenildiği ve öğretildiği bir ortama inen Kur’an’ın kendi yazısını oluşturan işaretleri, ebced öbeklerine hiç benzemeyen bir tertiple tanıtması son derece olağan ve hatta olması gereken bir şeydir. Çünkü, Kur’an’ın inişinden çok sonralarına kadar ve hatta günümüzde bile kullanılan “ebced” düzeninin hiçbir temeli yoktur. Kur’an’ın Fenike ve İbrani etkisiyle oluşturulmuş bir düzeni kullanmayıp, kendi orijinalliğini ortaya koyması ve içindeki nevi şahsına münhasır bir yazıyı hiç kimseyi ve hiçbir şeyi taklit etmeden tanıtması zaten ondan beklenilendir.

Şu bilinmelidir ki, hangi düzen kullanılırsa kullanılsın, hangi öbeklerle tanıtılırsa tanıtılsın, sesleri sembollerle (ayetlerle) ifade etmek sadece ve sadece yazı için gerekli olan bir şeydir. Geçmişte ve günümüzde herhangi bir yazı dili olmayan birçok dil vardır. Fakat yazı dili olmayan bir dili hem takip etmek hem de saf olarak korumak mümkün değildir. Nitekim dünya üzerinde soyu tükenen yüzlerce dil bulunmaktadır ve bu dillerin ezici çoğunluğu yazım dili olmayan dillerdir. Sadece Türkiye’de bile yazım dili olmadığı için yok olmak üzere olan dil sayısı 15 dir.

Hervetince; Aram dil ailesinden olan bu dili 1999 yılında 1000 kişi konuşuyorken günümüzde parmakların sayısı kadar azalmıştır. Türkiye’deki Yahudilerin konuştuğu Ladino ve Süryanice bir yazım dili olmasına rağmen soyu tükenme tehlikesinde olan diller arasındadır. Bunun yanında Gagavuzca, Abazaca, Hemşince, Lazca, Pontus Yunancası, Çingene dili olan Romani, Kabar-Çerkes dilleri, Adige ve Zazaki ve Kapodokya Yunancası yok olmayla karşı karşıya olan dillerdir.

Buna mukabil, Diyarbakır’ın Lice ilçesine bağlı kamışlı köyünde konuşulan Miahso ve son Ubih olan Tefik Eşenç’in 1992 yılında ölmesiyle Ubihça da kaybolup giden diller arasındadır.

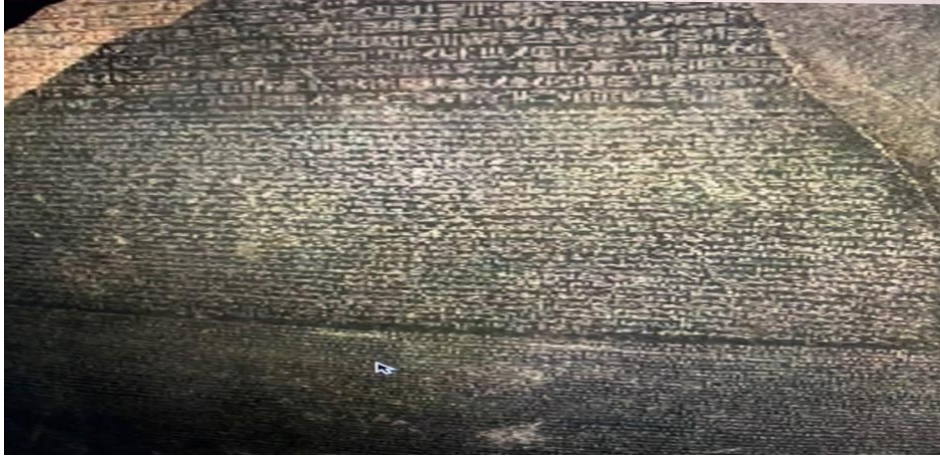
Ağulca, Arpitanca, Aynuca, Keltçe, Haketiaca, İtalkanca, Kayavayaca, Kernevekçe, Şorca, Samiri İbranice, Samogitçe ve daha birçok dil adını bile duyuramadan kaybolup giden diller arasında yerlerini alalı çok olmuştur.

Dillerin yok olması sadece basitçe bir dili seslendirenlerin kalmaması demek değildir. Başka kültürlerle geçmemiş birçok şey kaybolan dillerle beraber yok olmaktadır. Mesela; insan topluluklarında bitkilerin tedavi amaçlı olarak 12.500 değişik şekilde kullandığı ve bu yöntemlerin yüzde 75’nin sadece yerel bir dile bağlı olduğu tahmin edilmektedir. O dillerin yok olması aynı zamanda bu tedavi yöntemlerinin de beraber yok olması demektir.

Bir dilin kaybolmasında yazım dili olmayışı tek etken değildir ama temel etkenlerden biridir. Çünkü her ne olursa olsun bir dili korumanın en iyi ve etkin yolu yazım dilidir. Sırf bu düşünüldüğünde bile kıyamete kadar insanların kendisinden sorumlu tutulacağı bir dinin, yazım dilini es geçmiş olması mümkün gözükmemektedir. Bu açıdan bakıldığında Prof. Dr. Mustafa Öztürk gibilerin “Allah resulü Muhammed’e Kur’an’ı yazma emri verilmemiştir, Onun da kendisinden sonrasına yazılı bir kitap bırakmak gibi bir derdi olmamıştır” şeklindeki söylemlerinin boşluğu bir kez daha görülmektedir.

Söz ve yazı, bir anlamı iki farklı şekilde gösteren sistemlerdir. Yazım dilinin varlığı, sözlü dilin varlığına bağlıdır. Yani her halükârda öncelik sözlü dilindir. Fakat böyle olmasına rağmen sözlü dil, değişken ve kalıcı değilken yazım dili değişmeyen ve kalıcıdır. Mesela Sümerler, her yönüyle tarihten silinip gitmiş olmalarına rağmen, Gilgamesh tabletleri yazım dili kullandığı için hala varlığını koruyabilmiştir. Aynı destanın sözlü aktarımı bırakın günümüze gelmeyi, belki de çok kısa bir zaman içinde kaybolup gitmiştir. Yazı bir kültürden geriye kalan en değerli

bilgidir. Böyle olduğu için yüzyıllardır kimsenin okuyamadığı, okumakta çok zorlandığı yazı türüne sokabileceğimiz hiyeroglifleri çözmek için üç asır gibi uzun hummalı bir çalışma yapılmıştır. Bu hiyeroglifleri çözmek yine üç ana dilin kullanıldığı yazılı bir belge niteliğinde olan “Rosetta taşı”nın bulunması sayesinde olmuştur.

Üzerinde aynı metnin Demotik (Mısır’ın yerlilerinin konuştuğu dil), hiyeroglif ve Antik Yunanca dilleri kullanılarak yazılmış üç farklı yazım türü bulunan bu taş Piramitlerde ve tapınaklarda bulunan Hiyeroglifleri okumanın anahtarı olmuş ve “Mısır Hiyerogliflerinin sırrını çözen taş” olarak tarihe geçmiştir. Üzerinde yapılan incelemelerde bu taşın yazım tarihinin MÖ. 200’lü yıllara ait olduğu saptanmıştır. Taşın, Napolyon’un 1798 de çıktığı Mısır seferinde keşfedildiği düşünüldüğünde; yazıldığından iki bin sene sonra deşifre edilebilmiş olmasına rağmen, bununla da kalmayarak sayesinde binlerce yıl öncesine ait duvar resimleri okunabilmiştir. Türkiye üniversitelerinde de konuyla ilgili tezler yazılmış taşın üzerinde V.Ptolemy’ye karşı yapılan ayaklanmalardan, bu ayaklanmaların bastırılmasından V.Ptolemy’in vergileri azaltıp, suçluları bağışlamasından ve tapınaklara verdiği destekten bahsedilmektedir. Fakat son derece sıkıcı olan bu konuları anlatan bir yazı bile devasa bir kültürün anlaşılmasında anahtar rol oynamıştır.

(Not: Verdiğimiz bu bilgiler “rosetta taşı” yazılarak yapılacak en basit bir internet taramasında kolayca bulunacak şeylerdir. Bu yüzden kaynak belirtme ihtiyacı yoktur. Bu bilgilerin ne kadar doğru olduğu bu bağlamda rol oynamamaktadır. Zira bu bilgiyi vermedeki amacımız “rosetta taşının” tarihini anlatmak değil, yazının bir dili korumadaki önemine dikkat çekmektir.)

Bir dil konuşanı olmadığından dolayı yok olabilir, hatta tıpkı Osmanlıcadan Türkçeye geçen bizler gibi koca bir toplum hem yazı hem de konuşma dilini değiştirebilir ama eğer geride yazılı bir belge bırakıyorsa o dil hiçbir zaman kaybolmaz demektir. Kur’an’ın insanlara aktarılması ile ilgili ulemanın Kur’an’ın sadece sözlü ve daima yanılan, şaşırın, unutan, karıştıran insan hafızasını temel aldığı ileri sürmeleri boş bir iddiadır. Bu iddianın boşluğu **hem gerçeğe ve insan pratiklerine aykırı olmasından hem de Kur’an’ın kendisini hep “EL-KİTAP” olarak tanıtmış olmasından dolayıdır.** Üstelik Arapların sözlü aktarımına ve zekasına bu kadar güvenen ulema, kaynağından tek bir tane olarak çıkan Kur’an’ın, çok kısa bir zaman sonra nasıl aralarında binlerce farklılık bulunan en az 20 değişik kiraate dönüştüğünü açıklayamamakta, her bulduğu habere sarılarak durumu meşrulaştırmaya çabalamaktadır.

Yüce Allah’ın kıyamete kadar geçerliliğini koruyacak ve insanları kendisinden birebir sorumlu tutacağı her aktaranın mutlaka bir şey ekleyip bir şeyler çıkardığı veya unuttuğu, şaşırdığı, yanlış anladığı söze ve tüm ulemanın cahillikte dünyanın en karanlık aklına sahip olduklarını

ballandıra ballandıra anlattıkları Arapların aklına terk etmiş olduğunu düşünmek bile akla ziyandır. Hepsini topu bir nesil sonra bir rivayetin kırk değişik versiyonunu aktaran akıl da ulemanın üzerine toz kondurmadığı işte bu akıldır. Kendi yazdıkları tefsirlerini, rivayetlerini, hikayelerini o övdükleri müthiş Arap aklına güvenmeyip yazıyla kayıt altına alan ulemanın, her nedense Kur'an'ı yazılmaya değmeyecek bir kitap olarak görmeleri ne kadar da ironiktir. Kur'an'ın zaten yazılı bir belge olarak Allah resulüne verildiği ise onlar açısından hayal dünyalarına bile sığmayan uçuk bir iddiadır. Kur'an'ın kendisini tam 240 kez kitap olarak tanıtmış olması bile onları yatıştırıramamış, ikna edememiştir. Allah resulüne her türlü yakıştırmayı yapmada herkesin önünde olan ulemanın Allah resullerine yakıştırmadıkları tek şey; o resullerin görevlerinin ve hatta varlık sebeplerinin gereğini yerine getirip, kendilerine emanet edilen "KİTABI" insanlara iletmesidir.

Kim hangi eleştiriyi getirirse getirsin, Kur'an kendisini basbayağı yazılı bir belge yani "kitap" olarak tanıtmaktadır. Kitap kelimesine kitap anlamı vermemek için bin dereden su taşıyan ulema, kitap kelimesine "vahiy, mesaj, ileti, buyruk, hitap" gibi en olmadık manaları vermiş ama bir tek kitap kelimesinin asıl anlamı olan YAZI anlamını vermemiştir.

Rivayetlerden beslenen bir takım akli evveller, Kur'an'ın yazılı olarak Allah resulüne verildiğinin delili nedir? gibi saçma sapan bir soru sorabilirler. Evet bu saçma sapan bir sorudur. Çünkü Kur'an'ın hiçbir yerinde ona "hitap" kelimesi yakıştırılmamış yüzlerce yerde onun **kitap** olduğu söylenmiştir. Burada ispat edilmesi gereken iddia Kur'an'ın yazılı bir belge olarak Allah resulüne verildiği değil, tam tersi Kur'an'ın "hitap" olarak verildiği iddiasıdır. Zaten kendisini "kitap" olarak tanıtan bir yazının kitap olduğuna dair delil istemek tam bir saçmalaktır.

İşte Bakara suresinin en başında gelen ذَٰلِكَ الْكِتَابُ (bu yazı / kitap) ifadesi bile tek başına yeterli delildir. Bu yüzden Kur'an'ın zaten yazılı bir belge olarak Allah resulüne verildiğine dair onca ayet varken, bu yazıda Kur'an'ın kitap olduğuna dair hiçbir ispat yöntemi kullanılmayacaktır. Böyle bir ispata yönelmek, kanaatimizce Yüce Kur'an'ın kelimelerine iman etmeme anlamına gelmektedir. İman etmek isteyenlere aşağıdaki ayetler gereğinden fazla delildir.

Yunus 10/1

الرَّ تِلْكَ آيَاتِ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

Şunlar *الر*, Hâkim olan bu yazının ayetleridir.

Yusuf 12/1

الرَّ تِلْكَ آيَاتِ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

Şunlar *الر*, Mübin olan bu yazının ayetleridir.

(Rad 13/1)

الرَّ تِلْكَ آيَاتِ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ

Şunlar *الر*, rabbinden sana hak olarak indirilen bu yazının ayetleridir lakin insanların çoğu inanmıyor / inanmayacak / inanmaz.

Hicr 15/1

الرَّ تِلْكَ آيَاتِ الْكِتَابِ وَفُرْآنٍ مُّبِينٍ

Şunlar الر, Mubin bir öğreti halindeki bu yazının ayetleridir.

Şuara 26/1-2-3

طَسَّمَ تِلْكَ آيَاتِ الْكِتَابِ الْمُبِينِ هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ

Şunlar طَسَّمَ, müminler için müjde ve kılavuz olan bu mubin yazının ayetleridir.

Neml 27/1

طَسَّ تِلْكَ آيَاتِ الْقُرْآنِ وَكِتَابٍ مُّبِينٍ

Şunlar طَسَّمَ, mubin bir yazı halindeki bu öğretinin (Kur'an'ın) ayetleridir.

Kasas 28/1

طَسَّمَ تِلْكَ آيَاتِ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

Şunlar طَسَّمَ, mubin olan bu yazının ayetleridir.

İbrahim 14/1

الرَّ كِتَابٍ أَنْزَلْنَاهُ لِيُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

(Şunlar) الر, Rablerinin izniyle insanları karanlıklardan, Aziz ve Hamid olanın yolu olan o aydınlığa çıkarman için onu sana indirdiğimiz bir yazıdır.

Hud 11/1

الرَّ كِتَابٍ أَحْكَمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ

(Şunlar) الر, ayetleri Hakim, Habir tarafından önce açık hale getirilmiş, sonra da açıklanmış bir yazıdır.

Ramazan DEMİR